Üniversite Ö?rencilerinin Spora Yönelik Tutumlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencilerinin Spora Yönelik Tutumlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32186

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencilerinin Spora Yönelik Tutumlar? Ölçe?i (ÜÖSYTÖ), Funda Koçak taraf?ndan 2014 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, üniversite ö?rencilerinin spora kar?? sahip olduklar? tutumlar? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, spora yönelik tutumlar? üç temel alt boyutta incelemektedir: **Psikososyal Geli?me**, **Fiziksel Geli?me** ve **Zihinsel Geli?me**. Yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu göstermektedir.

Ölçek, toplam 22 maddeden olu?makta ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullanmaktad?r (5: Tam Kat?l?yorum, 1: Hiç Kat?lm?yorum). Bu araç, spor bilimleri ve e?itim psikolojisi alanlar?nda, ö?rencilerin spor kat?l?m?n? etkileyen faktörleri anlamak için de?erli bir kaynak sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Spora yönelik tutum, üniversite ö?rencileri, psikososyal geli?me, fiziksel geli?me, zihinsel geli?me, ölçek geli?tirme, faktör analizi.

Yazarlar

Funda Koçak

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin spora kat?lma, sporu takdir etme ve sporun bireysel geli?im üzerindeki etkilerine dair sahip olduklar? alg? ve tutum düzeylerini ölçmek ve belirlemektir. Ölçek, sporun yaln?zca fiziksel de?il, ayn? zamanda bili?sel ve duygusal faydalar?na yönelik inançlar? de?erlendirerek, ö?rencilerin spora olan genel e?ilimlerini nicelle?tirmeyi hedefler.

Geli?tirme çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda üniversite ö?rencilerinin spora yönelik tutumlar?n? ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç sa?lam??t?r. Elde edilen veriler, üniversitelerin spor programlar?n? ve ö?renci sa?l???n? destekleyici giri?imlerini planlamada rehber olarak kullan?labilir.

Yap?

Üniversite Ö?rencilerinin Spora Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, spora yönelik tutumu üç ana boyut alt?nda kavramsalla?t?rmaktad?r. Bu üç faktörlü yap?, tutumun çok boyutlu do?as?n? yans?tmaktad?r ve toplam 22 madde ile ölçülmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Psikososyal Geli?me (12 madde): Spor yapman?n mutluluk, sosyal entegrasyon, stres yönetimi ve genel ya?am kalitesi gibi duygusal ve sosyal faydalar?na odaklan?r. Örnek madde: Spor yapmak insan? mutlu eder.
Fiziksel Geli?me (6 madde): Sporun sa?l?k, fitness, kilo kontrolü ve fiziksel yeteneklerin iyile?tirilmesi gibi somatik yönlerine ili?kin tutumlar? kapsar. Örnek madde: Spor yapmak kilo kontrolü sa?lar.
Zihinsel Geli?me (4 madde): Sporun bili?sel i?levler, karar verme becerisi, odaklanma ve problem çözme yetene?i üzerindeki olumlu etkilerine yönelik inançlar? ölçer. Örnek madde: Spor yapmak karar verme becerisini geli?tirir.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlik çal??malar? hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Madde analizi a?amas?nda, deneme ölçe?inin madde-toplam test korelasyonlar? incelenmi? ve korelasyon katsay?lar? (r=.307-.605) istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur. ?lk analiz sonucunda 7 madde ölçekten ç?kar?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n veriye iyi uyum sa?lad???n? göstermektedir. Hesaplanan uyum indeksleri ?öyledir: Ki-kare/Serbestlik Derecesi (chi^2/sd) 2,53 olarak bulunmu?tur (kabul edilebilir s?n?r olan 5'in alt?ndad?r). Di?er uyum indeksleri ise **RMSEA** 0.063, **SRMR** 0.061, **NFI** 0.90, **NNFI** 0.95, **CFI** 0.92, **GFI** 0.87 ve **AGFI** 0.85 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?erler, ölçe?in yap?sal geçerli?inin yüksek oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, iki farkl? yöntemle analiz edilmi?tir ve sonuçlar yüksek düzeyde güvenirlik sergilemektedir. Spearman-Brown iç tutarl?k katsay?s? .839 olarak rapor edilmi?tir.

Ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach's Alfa de?eri ise .891 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve psikometrik aç?dan güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, veri yap?s?n?n faktör analizine uygunlu?unu de?erlendirmek üzere **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** ve **Barlett Sphericity Testi** uygulanm??t?r. KMO de?eri .85 olarak bulunmu? olup, bu de?er veri setinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu i?aret etmektedir. Barlett Sphericity Testi sonucu ise chi^2 de?eri 3183,05 (p<.001) olarak anlaml? bulunmu?tur.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda, ölçekte üç faktörün tutulmas?na karar verilmi?tir. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

üç faktörün birlikte aç?klad??? toplam varyans (de?i?kenlik) oran? %50.35'tir. AFA sonras?nda, yap?sal netli?i art?rmak amac?yla 2 madde daha ölçekten ç?kar?larak nihai 22 maddelik yap?ya ula??lm??t?r. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise bu üç faktörlü yap?n?n teorik modelle uyumunu teyit etmi?tir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (Tipik olarak 18-25 ya? aras? üniversite ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r. (5: Tam Kat?l?yorum, 1: Hiç Kat?lm?yorum).

Anahtar Kelimeler

Spor tutumu, psikometri, spor psikolojisi, üniversite e?itimi, ölçek, ö?renci sa?l???, yap?sal e?itlik modellemesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresi: fkocak@ankara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Funda Koçak, Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2014

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için yazar Funda Koçak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: universite-ogrencilerinin-spora-yonelik-tutumlari-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Koçak, F. (2014). Üniversite ö?rencilerinin spora yönelik tutumlar?: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, 12*(1), 59-69.

Üniversite Ö?rencilerinin Spora Yönelik Tutumlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek toplam 3 alt boyut ve 22 maddeden olu?maktad?r.

Psikososyal Geli?me (12 madde): Spor yapmak insan? mutlu eder.
Fiziksel Geli?me (6 madde): Spor yapmak kilo kontrolü sa?lar.
Zihinsel Geli?me (4 madde): Spor yapmak karar verme becerisini geli?tirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM